ИНСТИТУТ ЗА ДЪРЖАВАТА И ПРАВОТО

книж

С Е К Ц И Я „Г Р А Ж Д А Н С К О П Р А В Н И Н А У К И“

Утвърждавам: /п/

Проф. д-р Ирена Илиева

Директор

ВЪПРОСНИК

за провеждане на събеседване относно конкурс за заемане на длъжност „асистент“ в ИДП

Област на висше образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.6. Право (“Трудово право и обществено осигуряване”)

I. Трудово право

1. Предмет, система, метод и функции на трудовото право.

2. Източници на трудовото право – понятие, обща характеристика, видове. Особености на недържавните източници на трудовото право. Основни принципи на трудовото право.

3. Трудово правоотношение – понятие, обща характеристика, видове.

4. Индивидуално трудово правоотношение – понятие, правна характеристика.

5. Страни на индивидуално трудово правоотношение.

6. Съдържание на индивидуалното трудово правоотношение.

7. Основания за възникване на индивидуално трудово правоотношение – понятие, правна характеристика, видове.

8. Трудов договор – понятие, правна характеристика.

9. Сключване и съдържание на трудовия договор.

10. Срочни трудови договори.

11. Трудов договор за изпитване.

12. Трудов договор с условие за обучение. Трудов договор за стажуване.

13. Трудов договор с предприятие за временна работа. Трудов договор за надомна работа. Трудов договор за работа от разстояние.

14. Допълнителни трудови договори.

15. Конкурсът като основание за възникване на индивидуално трудово правоотношение.

16. Изборът като основание за възникване на индивидуално трудово правоотношение.

17. Недействителност на основанието за възникване на индивидуално трудово правоотношение.

18. Изменение на трудовата функция.

19. Изменение на мястото на работа.

20. Промяна на работодателя по трудовото правоотношение.

21. Електронен трудов запис и регистър на заетостта.

22. Работно време – понятие и обща правна характеристика. Почивки.

23. Видове работно време.

24. Извънреден труд.

25. Отпуски – понятие, правна характеристика, видове.

26. Платен годишен отпуск – понятие, видове, ред за упражняване на правото на отпуск.

27. Целеви отпуски за интереси извън трудовото правоотношение – понятие, обща характеристика, видове, ред за упражняване на отпуска.

28. Целеви отпуски, свързани с майчинство и с временна неработоспособност. Понятие, обща характеристика, видове, ред за упражняване на отпуска.

29. Трудово възнаграждение – понятие, правна характеристика, видове. Системи за определяне на трудовото възнаграждение.

30. Индивидуална работна заплата – понятие, съставки, ред за определяне. Ред и гаранции за изплащане на индивидуалната работна заплата.

31. Компенсационни, гаранционни и плащания, свързани със социално -битово и културно обслужване на работника и служителя по трудовото правоотношение.

32. Безопасни и здравословни условия на труда – понятие, правна характеристика, видове. Право на здравословни и безопасни условия на труд.

33. Общи правила за безопасните и здравословни условия на труд.

34. Специална закрила на труда на непълнолетните работници и служители. Специална закрила на труда на жените. Специална закрила на труда на лицата с намалена работоспособност.

35. Професионална квалификация – понятие, правна характеристика, значение. Задължения на страните по трудовото правоотношение относно професионалната квалификация. Форми за придобиване и повишаване на професионалната квалификация и за преквалификация.

36. Трудова дисциплина – понятие, правна характеристика. Методи за укрепване на трудовата дисциплина.

37. Дисциплинарна отговорност – понятие, правна характеристика, предпоставки, ред за налагане.

38. Ред за налагане на дисциплинарна отговорност.

39. Имуществена отговорност на работника или служителя – понятие, правна характеристика, общи предпоставки, видове.

40. Ограничена имуществена отговорност на работника или служителя – понятие, предпоставки, размер.

41. Ред за налагане на имуществената отговорност на работника или служителя.

42. Имуществена отговорност на работодателя при увреждане на здравето или смърт на работника или служителя.

43. Имуществена отговорност на работодателя при нарушаване на правата на работника или служителя по трудовото правоотношение.

44. Общи основания за прекратяване на трудовия договор – понятие, обща характеристика, видове.

45. Специфични основания за прекратяване на срочните трудови правоотношения.

46. Прекратяване на трудовото правоотношение от работника или служителя с предизвестие.

47. Прекратяване на трудовото правоотношение от работника или служителя без предизвестие – понятие, правна характеристика, основания.

48. Уволнение с предизвестие – понятие, правна характеристика, ред, основания.

49. Уволнение без предизвестие - понятие, правна характеристика, ред, основания.

50. Обезщетения при прекратяване на трудовото правоотношение.

51. Предварителна закрила при уволнение.

52. Правна защита срещу незаконно уволнение – понятие, правна характеристика, способи.

53. Искове по чл. 344, ал. 1 КТ.

54. Трудов стаж.

55. Индивидуални трудови спорове – понятие, правна характеристика, видове. Ред за разглеждане на индивидуалните трудови спорове.

56. Колективно трудово правоотношение – понятие, правна характеристика, съдържание. Страни по колективните трудови правоотношения.

57. Правен режим на сдружаването на работниците и служителите. Правен режим на сдружаването на работодателите.

58. Тристранно сътрудничество в трудовите отношения.

59. Представители на работниците и служителите по трудовите правоотношения.

60. Информиране и консултиране с работниците и служителите.

61. Колективно преговаряне и колективен трудов договор.

62. Колективни трудови спорове – понятие, правна характеристика, видове.

63. Способи за доброволно уреждане на колективните трудови спорове.

64. Стачка – понятие, правна характеристика, видове. Ред и правни гаранции за провеждане на стачка. Незаконност на стачката. Правни последици от участието в законна и в незаконна стачка. Локаут.

65. Контрол за спазване на правната уредба на трудовите отношения – понятие, обществени функции, органи. Права и задължения на контролните органи. Принудителни административни мерки при нарушаване на правната уредба на трудовите отношения.

66. Административнонаказателна отговорност за нарушаване на правната уредба на трудовите правоотношения – понятие, предпоставки, субекти, състави, видове. Ред за налагане на административнонаказателната отговорност за нарушаване на правната уредба на трудовите отношения и за изпълнение на наложените наказания.

II. Осигурително право

67. Предмет, метод, система и функции на осигурителното право.

68. Източници на осигурителното право.

69. Основни принципи на осигурителното право.

70. Обща характеристика на обществеността осигуряване.

71. Осигурени социални рискове.

72. Осигурено лице.

73. Осигурител. Осигурителна каса.

74. Осигурителен орган.

75. Осигурителни правоотношения.

76. Краткосрочно обществено осигуряване – обща характеристика.

77. Обществено осигуряване при временна неработоспособност и приравнените й случаи.

78. Обществено осигуряване при майчинство.

79. Обществено осигуряване при безработица.

80. Дългосрочно (пенсионно) обществено осигуряване – обща характеристика.

81. Пенсии – понятие, общи правила, видове пенсии.

82. Пенсионно производство.

83. Доброволно пенсионно осигуряване.

84. Спорове по обществеността осигуряване при неработоспособност, майчинство, старост и смърт.

85. Здравно осигуряване.

86. Контрол за спазване на законодателството по общественото осигуряване. Отговорност за нарушаване на законодателството по общественото осигуряване.

87. Координация на системите за социална сигурност в ЕС.

88. Предмет, метод и функции на социалното подпомагане. Източници на правото на социалното подпомагане.

89. Основни принципи на правото на социално подпомагане. Система на социалното подпомагане.

90. Право на социално подпомагане. Социални помощи – понятие, видове.

91. Социални услуги.

92. Спорове по социалното подпомагане.

93. Контрол за спазване на законодателството по социалното подпомагане и отговорност за неговото нарушаване.

Препоръчителна литература – трудово право

1.	**Александров, А.** Трудови процедури и съвети в помощ на работодателя. С.: Резон България, 2017.
2.	**Александров, А.** Проблеми на трудовите отношения в условията на обявено извънредно положение или обявена извънредна епидемична обстановка. С.: 2022.
3.	**Банов, Хр.** Правни проблеми при прилагането на основанията за уволнение по чл. 328, ал. 1, т. 5, 6 и 11 от Кодекса на труда и противоречивата съдебна практиката на Върховния касационен съд. – *В: Научни трудове на Института за държавата и правото. Т. XVII.* С: ИДП – БАН, 2018, 231–264.
4.	**Банов, Хр.** Трудов договор за обучение по време на работа. С.: Нова звезда, 2020.
5.	**Василев, Ат.** Трудово право. Бургас: БСУ, 1997.
6.	**Гевренова, Н.** Правилникът за вътрешния трудов ред. С.: Сиби, 2007.
7.	**Гевренова, Н.** Специална закрила на работниците и служителите с намалена работоспособност. С.: Сиби, 2013.
8.	**Гевренова, Н.** Необходимо съдържание на индивидуалния трудов договор. С.: Сиела, 2021.
9.	**Йосифов, Н.** Колективният трудов договор в България. С.: Албатрос, 2005.

10.	**Милованов, Кр.** Дисциплинарна отговорност на работниците и служителите. С.: ИК Труд и право, 2015.
11.	**Мингов, Ем.** Прекратяване на трудовия договор поради общи основания. С.: Сиби, 2004.
12.	**Мръчков, В.** Дискриминацията в трудовите отношения. Общество и право, 2001, № 6, с. 10–17.
13.	**Мръчков, В.** Коментар на Закона за уреждане на колективни трудови спорове. С.: Сиела, 1994.
14.	**Мръчков, В., Кр. Средкова, Ат. Василев.** Коментар на Кодекса на труда. 12 изд., С.: Сиби, 2016.
15.	**Мръчков, В.** Трудово право. 10 изд. С.: Сиби, 2018.
16.	**Мръчков, В.** Субективно право и субективни трудови права. С: Сиби, 2017.
17.	**Симеонова, Ст.** Наръчник по трудово право (Предотвратяване на некоректни действия на страните по трудовото правоотношение – практически съвети), С.: Интер Интелект, 2007.
18.	**Средкова, Кр.** Трудовото право на Европейския съюз и българската правна система. **–** В: *Актуални проблеми на трудовото и осигурителното право*. Т. 3, С.: УИ "Св. Климент Охридски", 2009, 11–37.
19.	**Средкова, Кр.** Трудово право. Обща част. С.: УИ "Св. Климент Охридски", 2010.
20.	**Средкова, Кр.** Трудово право. Специална част. Дял I Индивидуално трудово право. С.: УИ "Св. Климент Охридски", 2011.
21.	**Стайков, Ив.** Задължения на работодателя за предотвратяване на дискриминацията на работното място. – Юридически свят, 2004, № 1, 117–134.
22.	**Стайков, Ив.** Неплатеният отпуск по чл. 160, ал. 1 от Кодекса на труда. С.: Авангард Прима, 2016.
23.	**Топалов, М.** Работодателят като страна по индивидуалното трудово правоотношение. С.: Сиби, 1997.

Препоръчителна литература – осигурително право

24.	**Александров, А.** За „сигурността" на пенсионноосигурителната ни система. **–** Труд и право, 2019, № 5, 81 – 87.
25.	**Генова, Яр.** Срокове за изплащане на обезщетенията за временна неработоспособност при прекратяване на осигуряването. – Правна мисъл, 2005, № 1.
26.	**Касърова, М.** Обезщетения за болест и майчинство при пътуване и престой в държавите от Европейския съюз. – Общество и право, 2007, № 5.

27.	**Касърова, М.** Зачитане на български стаж в други държави. – Общество и право, 2009, № 2.
28.	**Койчева, Р.** Наследствени пенсии. С. Авалон, 2009.
29.	**Койчева, Р.** Обществено осигуряване при майчинство. С.: Авалон, 2012.
30.	**Койчева, Р.** Осигурително право. Част I, Държавно обществено осигуряване., С.: ИК УНСС, 2020.
31.	**Мингов, Ем.** Обезщетения при временна неработоспособност. С.: Сиби, 2002.
32.	**Мингов, Е.** Осигурителна ли е българската осигурителна система. *В: Актуални проблеми на трудовото и осигурителното право. Т. 8,* С.: УИ "Св. Климент Охридски", 2016, 15–27.
33.	**Мингов, Е.** За социалното в социалното подпомагане. В: *Актуални проблеми на трудовото и осигурителното право. Т. 10,* С.: УИ "Св. Климент Охридски", 2018, 26–34.
34.	**Мръчков, В.** Осигурително право. 6. изд. С.: Сиби, 2014.
35.	**Недкова, А.** Развитие на правната уредба на задължителното здравно осигуряване. – Юридически свят, 2009, № 1.
36.	**Попова, Цв.** Осигурителен стаж. С.: Сиби, 2019.
37.	**Средкова, Кр.** Координационните правила на ЕС в областта на социалната сигурност и българската нормотворческа практика. – Съвременно право, 2009, № 2.
38.	**Средкова, Кр.** Осигурително право. 5 изд. С.: Сиби, 2016.
39.	**Средкова, Кр.** За предмета на социалното подпомагане и неговото изучаване. – В: *Актуални проблеми на трудовото и осигурителното право. Т. 10,* С.: УИ "Св. Климент Охридски", 2018, 17–25.
40.	**Христова, Ж.** Понятие за осигурително правоотношение на самоосигуряващите се лица в ДОО. *В: Сборник доклади от докторантска научна конференция „Правни и икономически проблеми в съвременната бизнес среда" – 23.10.2015 г.* С.: ИК – УНСС, 2016, 184 – 192.